

Amts 2den Bgkrds. (Tscherning). Det kan nu gjerne være, at Rigsdagsmanden for Holbæk Amts 2den Bgkrds. vilde understøtte ham; men dog vil jeg bemærke, at det dog ikke vilde være i Consequents med denne Mand's Udtalelser i Gaarsmødet; thi da dablede Rigsdagsmanden for Holbæk Amts 2den Valgkreds Ministeren, fordi han ikke vilde anvende Universitetets og Communitetets Overstud (88,471 Rd.) til Bondehøiskoler, istedetfor at bruge dem til et nyt Bibliothek; det vilde ialtsald ikke være saa ganske consequent, om han nu idag vilde have modsat sig, at der bevilges 5000 Rd. til Høiskoler, som er et langt mindre Beløb.

Naar nu den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 3die Valgkreds (Møller) har yttret sig om Præsternes Velvilje mod disse Skoler, skal jeg ikke indlade mig derpaa, men kun beklage, at han som Præst ikke vil understøtte dette Forslag. Naar den samme ærede Rigsdagsmand endvidere har opsat et Regnestykke om, at der var en Skole med 8 Elever, som fik saa stort Tilskud, at det udgjorde 40 Rd. for hver Elev, da troer jeg ikke, skjøndt jeg ikke veed, hvorefter han sigter, at det er rigtigt at bedømme disse Skolers Virksomhed efter Elevantallet for en kort Tid, men at man mere see paa deres Dygtighed og hvilken Kundskabs Grad der udvikler sig derfra, saavel som paa, om Skolen gaaer stadigt, eller kun om Vintertiden, og i hvad Egn den virker; thi det kan der ogsaa være Forskel paa; men Hovedsagen er, at den virker saaledes, at den vinder Folkets Bevidsthed om dens Nytte og Nødvendighed.

G. Winther: Efter denne lange Forhandling skal jeg aldeles ikke indlade mig paa Sagen sely, men blot gøre 2 ganske korte Bemærkninger. Den ene er, at det er mig bekendt, at Rigsdagsmanden for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), hvis Fraværelse saa ofte er bleven omtalt her, er fraværende, fordi det var nødvendigt for ham at reise til sit Hjem, der ligger et Par Meil herfra, og fordi de Befordringsmidler, der afgaae dertil, gjorde det nødvendigt for ham at tage noget

tidligt afsted; Grunden til Fraværelsen ligger altsaa ikke i den foreliggende Sags Beskaffenhed.

Den anden Bemærkning, jeg vilde gøre, var den, at jeg vel før erklærede at ville stemme mod Endringsforslaget, fordi Ministeren blot havde udtalt sig mod Formen, men for Indholdet, og jeg altsaa ansaae det for ligegyldigt, medens jeg ikke vilde være Ministeriet imod med Hensyn til de Betæneligheder, det havde ved dette Formspørgsmaal; men, da jeg nu hører, at den ærede Cultusminister ogsaa erklærer dette for ligegyldigt, skal jeg med Fornøielse stemme for Forslaget, ligesom jeg sagde, at jeg vilde stemme for Sagen, hvis der fremkom Tillægsbevilling, som Ministeren lovede at fremkomme med, naar der forlangtes større Midler.

N. P. Hansen: Det er den strenge Modstand, der fra forskjellige Sider har reist sig mod Boteringen af denne Sum, og navnlig er det den ærede Ordsførers Udtalelser, der have foranlediget mig til at forlange Ordet. Jeg skal langtfra ikke spille Tiden med at gjenuemgaae det, der er udtalt af den ærede Ordsfører og flere ærede Rigsdagsmænd, der have havt Ordet i denne Sag, men kun ganske kort indskrænke mig til at fremsøre, hvad der er Motivet til min Stemmegivning. Jeg gaaer ud fra den Betragtning, at det ærede Mindretal ingenlunde mener, at den begjærede Sum skal betragtes som en Understøttelse til de allerede bestaaende Skoler, men den Tanke, der har ledet Mindretallet, har vistnok været den, at det maa erkjendes, at Regjeringen ligesom skylder en lille Opmuntring eller Indbydelse til, at flere saadanne Skoler kunne fremstaae paa de Steder, hvor et Savn i den Retning maa anerkjendes at være tilstede. Jeg skal ingenlunde indlade mig paa at yttre noget Anbefalende for saadanne Skolers Indretning, da de vistnok, hvad ogsaa her er udtalt, maae anerkjendes som gode, men jeg skal kun tillade mig at omtale, at Savnet af saadanne Skoler vistnok er temmelig stort, saalænge der ikke er en i hvert enkelt Amt. Jeg veed, at dette Spørgsmaal har foranlediget megen Anstrenghed, mange Møder og megen Bevægelse alene i Aalborg Amt, for at komme tilrette om, at